

עייפות, עייפות — המשמרת מתקרבת לקיצה. עייפה עד אין קץ מניחה מלכה את רגליה על הסל. מיד יצלצל הסלפון, יצעק חולה — אך לרגע קט נשכח הכל...

הכדאי להיות אחות?

האחסור באחיות מסכן את בריאות חולינו וילדינו — תנאי העבודה ירודים — מדוע חסרות מועמדות למקצוע החיוני ביותר לציבור?

מאת אורי אבנרי

מוסמכות, האחראיות לשתי משמרות. משמע שבמשמרת השלישית עוברת ה' אחיות לאחות מתלמדת. וזהו, באופן יחסי, מצב טוב. יש בבתי-החולים בארץ מחלקות בנות 60 מיטות שיש להן רק אחות-מוסמכת אחת, לכל שלוש המשמרות.

להלכה דרושה אחות מוסמכת אחת לכל 9 מיטות בכל משמרת. מצב תקין זה היה מצריך 1500 אחיות מוסמכות בארץ. למעשה עובדות כיום בבתי-החולים רק 500 אחיות מוסמכות. חסר רות קרוב ל-1000 אחיות. אפילו כדי למלא את הצרכים הדחופים בלבד ו' להתגבר על המשבר החמור דרושות כיום 300 אחיות נוספות. כל עוד אינן, תצטרכנה אחיות-מתלמדות כמלכה כהן וחברותיה למלא את תפקידיהן.

המשבר מחרף והוקף

היש לפחות מספר מסיק של אחי-יות-מתלמדות? היש סיכוי כי תוך שנה שנתיים יחוסל המשבר? הקורס אשר מלכה כהן שייכת אליו החל בלימודיו לפני קרוב לש' נתיים. או מנה שלושים בנות. שש מהן פרשו עוד בשנה הראשונה. שתיים נוספות פרשו השנה. כיום מונה הקורס 22 בנות. כמה ימנה בשעה שיסתיים? יש עשרה קורסים כאלה, רובם קטנים יותר, בבתי-החולים השונים ב' ארץ. רק כ-100 עד 150 אחיות-מתלמדות מקבלות. כל שנה את הדיפלומה. מכיון שמספר קרוב לזה של אחיות

השעה 11 בערב. המסדרון במחלקת הילדים של בית-החולים "הדסה" בתל-אביב מואר. אין האור מפריע לילדים. הם ישנים. רק פה ושם מתהפך גוף פעוט במיטתו, נפלטת אנחה מפיו של ילד, או מח' בקת ילדה את בובתה. ליד שולחן-האחות, העמוס פנקסים וטלפונים, יושבת נערה. במשך שבע שעות, עד שעה שש בבוקר, היא תהיה אחראית לחייהם של 52 החולים הקטנים במחלקה. אחיות עצומה. כש' אתה מסתכל בה, בשעה שהיא עוברת על רשימת הנריקות, אתה חש שהיא מכירה באחיות זאת. מי הנערה שקיבלה על עצמה תפקיד זה?

האחות המתלמדת מלכה כהן היא צברית, בת 20, שחרחרת, שקטה, בעלת פנים עדינים ועינים רציניות, נראית ספרדיה אף כי הוריה באו מרומניה. זאת השנה השניה ללימודיה בבית-הספר לאחיות של "הדסה". היא תצטרך ללמוד עוד למעלה משנה לפני שתסיים ותהיה לאחות מוסמכת. אולם כבר עתה מוטלים עליה תפקידים של אחות בעלת דיפלומה.

חסרות אקף אחיות!

מדוע? מדוע נאלץ בית-החולים לה' טיל אחיות כה כבדה על אחות-מתלמדת? התשובה היא פשוטה: אין ברירה. אין לבית-החולים מספר מספיק של אחיות-מוסמכות. במחלקה זו — מחלקת הילדים, על 52 מיטותיה — יש רק שתי אחיות

מוסמכות פורשות מן המקצוע בכל שנה, אין כל שינוי לטובה במצב. להיפך, עם הרחבת בתי-החולים והקמת מחלקות חדשות יגבר המחסור. הממשלה אחזה באמצעים נואשים כדי להתגבר על המחסור ולמשוך נערות לבתי-הספר לאחיות. מלכה כהן היא בוגרת בית-ספר תיכון. כשנכנסה לבית-הספר לאחיות נדרשה מן המועמדות תעודה של לפחות שבע כיתות בית-ספר תיכון. כיום מספיקות גם שש או חמש כיתות. גם בחינות הקבלה הוקלו. וכל זה לא עזר.

מדוע?

נערה בת 17 בעלת רמה בינונית יכולה להתקבל לעבודה באחד ממשרדי הקריה, לעבוד שבע או שמונה שעות ביום במשרד נוח, לבזבז כמה שעות בכל יום על שערותיה וציפורניה, ל' צאת בלילה עם בחירי לבה, ולחזור לחדרה בכל שעה שתרצה. העבודה קלה, הדרישות מועטות, המשכורת טובה מאד.

אותה נערה, אם תרצה להיות אחות, תצטרך ללמוד שלוש שנים תמימות עד שתקבל את הדיפלומה. במשך שלוש שנים אלה עליה לגור בפנימיה בה מוגבלת חרותה בהכרח, לעבוד שבע שעות ביום או בלילה עבודה מפרכת ומלוכלכת נוסף על ארבע שעות הל' מורים, לקבל משכורת סמלית של שלוש לירות בלבד. אם עברה דרך מיגעת זו בהצלחה — מה הסיכויים הצפויים לה?

(המשך בעמודים 10-11)

העגלה הנצחית — במשך שבע שעות תמימות דוחפת מלכה כהן את העגלה מחדר לחדר, מזריקה זריקות, מגישה אוכל ומחזלת את התינוקות החולים.